

Atlantehavskryssing med treåring – en utopisk realitet

Hver atlantehavskryssing er unik. Den skapes av været, havet, farkosten, tilfeldighetene og ikke minst; menneskene om bord. Vårt livs første atlantehavskryssing ble tatt med Karen Marie, en liten person med stor personlighet og hele tre års livserfaring. Hun satte definitivt sitt preg på turen, og hadde det som plommen i egget med barnets enestående evne til å være til stede i øyeblikkets her og nå.

Tekst: Ingrid Slungaard Myklebust

Karen Marie og Mamma på vei fram til fordekket for å leke. Duploen fraktes trygt i bærebager, og damene selv forflytter seg trygt iført sikkerhetssele. Mamma må ennå hjelpe til med klipsing av karabiner.

Foto: Jon Petter Li S. Myklebust

Foto: Privat

Klare for å kaste loss i Las Palmas, med kurs for Kapp Verde. Team Atlantic (f.v.): Benedikt Aeppli, Ingrid Ann Berg, Ingrid Slungaard Myklebust, Karen Marie S. Myklebust, Guro Gjestvang, Jon Petter Li S. Myklebust.

Karen Marie er som treåringer flest – et glad, energisk, nysgjerrig og livsnyttende lite menneske. Da vi kastet loss fra hjemmehavna i Trondheim i juli 2017 med kurs mot fjerne kyster, ble hun det yngste mannskapsmedlemmet om bord på vår 50 fots seilbåt S/Y Vilja. Vi er på jordomseiling. Denne artikkelen handler om da vi krysset vårt første verdenshav; Atlanterhavet.

HVORDAN FORBEREDE SEG TIL LANGTUR MED EN TREÅRING?

Det finnes ingen fasit, men her er våre erfaringer: I juni 2015 flyttet vi inn i Vilja. Da var Karen Marie åtte måneder gammel. Jeg jobbet med energi- og klimateknologi som seniorrådgiver i Enova, mens Jon Petter er skipper i Kystverket og jobber langs norskekysten.

Da vi to år senere kastet loss og seilte ut fra Trondheim, hadde vi med oss hjemmet vårt. Karen Marie har vokst opp på bryggekannten, og livet i båt er for henne og familien vår en hverdag. De 4 000 nautiske milene vi seilte nedover Europas kyst fra Norge til Gran Canaria ga oss nyttig erfaringsbygging i både å seile lange og korte strekk.

En båt er på mange måter som skapt for smårollinger. Den er tilpasset et liv der gulvet beveger seg, så møbler er skrudd fast, skuffer og skap kan enkelt låses, og skarpe hjørner er så

godt som ikke-eksisterende. I tillegg har vi valgt å polstre vegger og gulv i Karen Maries soverom, så hun har en trygg, liten bunge å kose seg i. Vi har spent et grovmasket fiskenett opp i knehøyde rundt hele båtdekket, slik at Karen Marie ikke kan «trille av» båten. Redningsvest eller sele er en naturlig del av utebekledningen utenfor cockpit når båten er i bevegelse.

La oss se bort fra alt av teknisk og praktisk som må til for enhver langtur med seilbåt, bortsett fra å nevne at vi nok er på den sikre siden med det meste; det være seg forsikringer, skipsapoteket eller reservedeler til det tekniske. Pappa Jon Petter har kystskippersertifikat og mange års erfaring som skipper i Kystverket. Jeg tok fritidsskippersertifikatet før avreise. Det ga et nyttig teoretisk grunnlag innen mange temaer om båt. Nå er det praksis i å ta roret, og det ansvaret som følger med, som jeg jobber med.

HVORFOR TA MED EN SMÅROLLING OVER HAVET?

For oss endret spørsmålet seg fra «hvorfor» til «hvorfor ikke». Karen Marie har blitt sjøvant og trives åpenbart på de lengre etappene om bord på Vilja. Hennes historie skrives jo også med denne turen. Det måtte være en himla god grunn for at vi skulle velge bort denne muligheten for henne. Den grunnen fant vi ikke.

Skipsapoteket

- Skipsapoteket vårt er primært utarbeidet av Otto Inge Molvær, lege og venn. I tillegg til sin egen kompetanse, innhentet han råd fra flere fagmiljøer om hva som bør inngå i et skipsapotek for en familie med en treåring som potensielt skal seile i fjerne farvann og langt unna legehjelp.
- Vi fikk en grundig gjennomgang i når og hvordan bruke medisinerne. Et praktisk kurs i å sy sår. (PS. Veldig greit å ha prøvd å sy i hud på en svineknokke, for en eventuelt skulle måtte sy i huden til en levende, blødende person).
- Både Jon Petter og jeg har tatt flere førstehjelpskurs. Vi har lagt ut hele skipsapoteket på nettsiden vår. Sjekk **sailingvilja.no**. Dersom uhellet skulle være ute, vil vi med høyest sannsynlighet kontakte Medico (medisinsk maritimt vaktberedskap) for assistanse. Disse vil kunne se gjennom listen over hva vi har tilgjengelig, og rådgir oss direkte over satellitttelefon om hvordan anvende det vi har.

Topp: Storfangst på dekk. Hver morgen lå det mange flyvefisk på dekk. Her har Karen Marie funnet en riktig storing.
Over: Vilja's Dreamteam (f.v.) Ingrid, Jon Petter og Karen Marie.
Foto: Ingrid S. Myklebust.

FLYVEFISKEKAKER

Det var få fugler der ute på Atlanteren, men desto flere flyvefisk. Hver dag kunne vi plukke 10–15 stykker som hadde forvillet seg opp på dekket i løpet av natten. Jon Petter er fra Lofoten og kan dette med fisk. Det ble flyvefiskekaker til lunsj. Nam!

KASTE SØPPEL I HAVET?

Vi fikk ikke fisk under overfarten. Men vi fikk en plastkanne på kroken. Hva er oddsene for det?! Det minnet oss på at havet er fullt av søppel. Karen Marie spør og graver for å få vite hva som skjer når dyr spiser plast og hvorfor vi ikke kaster annet enn matavfall og papir på havet. Et lite hode kan romme mange spørsmål og ha plass til uendelig med kunnskap. Vi fyller på det og bidrar til bevisstgjøring. Havet er stort – men ikke uendelig stort!

INVOLVÉR MINSTEMANN

Det er lett å undervurdere en treårings kapasitet. Viktig mestring og samhold ligger i å involvere henne i det som skjer om bord. Vi fikk en nyttig bekreftelse på det da vi øvde på en storm-manøver en dag. Kunsten å legge bi er en gammel manøver som har berget mang en båt i uvær. Vi hadde aldri prøvd den ut på båten vår. De voksne i mannskapet var motiverte, manøveren ble utført, og vi fant balansepunktet. Der lå Vilja helt stille, mens vinden blåste og bølgene rullet forbi oss. Mestrings- og teamfølelsen var høy. Men det manglet noen! Jeg stakk hodet ned til Karen Marie og spurte:
– Karen Marie, nå har vi fått Vilja til å ligge helt stille midt i bølgene. Har du lyst til å være med og lære hvordan vi får det til?
Treåringen så opp med årvåkent blikk og sa et ubetinget «ja!».

KAPTEIN ELLER EKTEFELLE – LEDER ELLER LIVS-LEDSAGER?

Jon Petter er «forfremmet» til skipper i livet vårt. Jeg kunne teoretisk ha nytt ansvarsfriheten og sovet godt om natten, men jeg har – og vil ha – ansvaret for min vesle datters sikkerhet. Hvor går grensen mellom ansvaret og beslutningsmyndig-

Vi er ufattelig heldige alle tre som får oppleve å ha tid til hverandre, bygge fellesskap, være til stede, oppleve naturen på kloss hold, lære nye ting og mestre.

heten en forelder har opp mot hva en kaptein har? Vi kan ha ulike oppatninger. Kan hende er det den som føler seg mest utrygg som bør få ha en litt tungtveiende stemme. Mange ting blir uansett annerledes enn en forutså. En må ha rom for å endre mening og reevaluere prinsippene sammen når en har bygd mer egen og felles erfaring. Jeg har måttet ta et aktivt ansvar og eierskap i å lære godt sjømannskap selv, slik at min selvstendighet og trygghet på sjøen styrkes.

MENN ER FRA MARS, KVINNER FRA VENUS OG KAPTEINER ER FRA GUDENE VET HVOR?!

Å snakke godt sammen og legge godsidene til er en nødvendighet. Vi kommuniserer ulikt. Jon Petter er beslutningsorientert, mens jeg vil bruke mer tid på å belyse problemstillingen og gjøre vurderinger fram og tilbake sammen før en konklusjon trekkes. Når vi skal seile, krever jeg en brief i forkant og å få visualisert de ulike mulige situasjonene som kan oppstå. Jon Petter har derimot mest lyst til å slippe tampene først og ta briefen fortløpende underveis og etter hvert som faktiske problemstillinger åpenbarer seg. Dette er visstnok typisk mann-kvinne ulikheter. Det er skrevet bøker om slikt. Det er det innmari greit å være bevisst om, før en sykmelder partneren med diagnosen «urimelig og uklok». Mang en jordomseilingsdrøm, og endog forhold, har gått i knas som følge av at menneskene om bord rett og slett ikke har fått samarbeidet til å fungere. God kommunikasjon og anerkjennelse begge veier er nødvendig for at folk skal fungere og trives i lag.

STJERNER OG DELFINER

En grytidlig morgen under kryssingen våknet Karen Marie i sekstida og var lys våken. Det er

alltid noen som er våken om bord på en langseilas. Denne gang var det Pappa som hadde soloppgangsskiftet. Jeg så vår lille treåring tusle opp mot cockpit. Jeg lot dem få noen minutter for seg selv før jeg fulgte etter. Med stjernekikker-app på iPaden har vi fått oss mang en utforskningsstund rundt omkring på stjernehimmelen. Etter hvert som lyset meldte sin ankomst og stjernehimlen bleknet, fant vi fram mysli og melk og kunne nyte frokost i soloppgangen på åpent hav. Og så, for å gjøre morgenens gullstund fullkommen, kom det plutselig en flokk delfiner og slo følge med oss på ferden. Vi spent på oss selene og tok oss fram til fordekket. Der lo vi av alle spilloppene de fant på. Du store Utopia, det er fint med Atlanterhavskryssing!

DET BESTE VI KAN GI HVERANDRE I LIVET NÅ

For meg er det litt uventet at atlanterhavskryssingen gjorde meg tryggere enn noensinne på at det vi gjør i livet nå er det absolutt beste vi kan gi hverandre nettopp nå. Vi er ufattelig heldige alle tre, som får oppleve å ha tid til hverandre, bygge fellesskap, være til stede, oppleve naturen på kloss hold, lære nye ting og mestre. Tre uker i en liten seilbåt på havet, uten mobil, TV, internett og annen mental støy fra ting som er utenfor rekkevidde. Tre uker der de nære ting får fokus og er de viktige tingene i livet; som å spise, sove, leve, se, være sammen, samarbeide, leke, lære, respektere og sette pris på hverandre. Det er selvsagt en boble. Verden er jo større enn en seilbåt. Men for vår lille familie styrkes båndene og hver av oss i det å vite at vi evner å finne roen og gleden i oss selv og sammen i en liten seilbåt i flere uker. Det får være vårt utgangspunkt for å gå ut i den store verden og utgjøre en forskjell. **R**

Foto: Jon Petter Li S. Myklebust

Nyttige underholdningstips til småttiser på tur

- Boken «101 Things For kids To Do On A Rainy Day» av Dawn Isaac. Masse tips til både kreative hobbyprosjekter, eksperiment, spill og leker som er egnet til barn fra 3–13 år. Karen Marie har blitt skikkelig hekta på den boken, og kan gjerne starte dagen med å spørre «Skal vi hente boka og se hva vi skal gjøre i dag?»
- Skattekiste med små overraskelser.
- Hobbysaker til kreative prosjekter.
- Duplo/ lego og Schleich lekedyr (som er solide og stabile) er en slager hos oss. Men husk å ta med en duplo/lego-plate å bygge på når båten gynger som verst.
- Korte tau av håndterlig tykkelse til øving på knuter.
- Last ned stjernekikker-app på iPaden. Genialt å bruke for å se på stjernehimmelen der ute på det åpne havet.
- Lydbøker.
- Involver barnet i teknisk vedlikehold. Oljeskift på motoren og tekniske manualer kan være like spennende som typiske barneleker og bøker.
- Adventskalender til langkryssinger.
- Snøfflus-leken, for litt hverdagsgymnastikk. Snøffluser er små fantasidyr som elsker tåfiser, og som plutselig dukker opp på gulvet. Når de er ute og snøffler kan ingen gå på gulvet. Da må vi alle klatre på sofaer, hyller og langs dørkarmene som best vi kan. Både barn og voksne får trent både klatreteknikk og lattermuskler. Eneste måte å få fred og ro i båten er at noen klatrer seg bort til kjøkkenhylla og finner fram kanel, for det skyr nemlig snøfflusene som pesten.
- Husk å roe ned sinnet og glede seg med de små ting. En brødbakst trenger faktisk ikke å bli ferdig fortest mulig, eller med minst mulig søl, når det ikke er noen andre «må»-ting på programmet den dagen.